

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
Інститут практичної культурології та арт-менеджменту
Кафедра культурології та інформаційних комунікацій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
проф. Іванов С.В.

2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Міжнародні бібліотечно-інформаційні програми і проекти»

галузь знань 02 Культура і мистецтво
спеціальність 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
освітньо-науковий рівень третій (доктор філософії)
освітньо-наукова програма Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
вид дисципліни вибіркова навчальна дисципліна

Форма навчання денна
Навчальний рік 2018/2019
Кількість кредитів ECTS 6
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма підсумкового контролю іспит

Викладач: Загуменна Віра Вікторівна канд. пед. наук, професор

Пролонговано: на 2019/2020_ н.р. _____ (Загуменна В.В.) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ - 2018

1. Анотація (опис) навчальної дисципліни (у т.ч. міждисциплінарні зв'язки):

Навчальна дисципліна «Міжнародні бібліотечно-інформаційні програми та проекти» відноситься до дисциплін вільного вибору студента, що викладається на I семестрі з «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» і ґрунтується на знаннях, котрі отримані в результаті засвоєння дисциплін першого бакалаврського та другого магістерського рівнів. Дисципліна «Міжнародні бібліотечно-інформаційні програми та проекти» знайомить аспірантів із міжнародними бібліотечно-інформаційними програмами та проектами, сутністю концепції інтелектуальної свободи, розширенням функцій бібліотеки в умовах переходу до суспільства знань, визначення місця і ролі України в розвитку цього процесу.

Навчальна дисципліна розроблена відповідно до наказу № 105-о від 11 вересня 2017 року . «Про закріплення навчальних дисциплін за кафедрами на 2017–2018 н. р.».

2. Мета дисципліни:

формування у студентів цілісної системи знань та базових навичок професійної діяльності (аналітичної, наукової, консультативної, інформаційної, комунікативної) в сфері міжнародних бібліотечно-інформаційних програм та проектів.

3. Завдання:

- опанування питаннями історії та сучасного стану бібліотечно-інформаційного співробітництва;
- оволодіння знаннями щодо сутності концепції інтелектуальної свободи та ролі бібліотек у її реалізації;
- поглиблення знань щодо міжнародних бібліотечно-інформаційних програм та проектів;
- орієнтація в системі інформаційних ресурсів міжнародних організацій;
- розуміння важливості вільного доступу та обміну інформацією для активізації міжнародного бібліотечно-інформаційного співробітництва;
- оволодіння знаннями щодо національної бібліографії як важливої умови функціонування міжнародних бібліотечно-інформаційних програм та проектів.

4. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни

1. Знання

- теоретичних основ та визначення базових понять і основних термінів;
- історії та сучасного стану бібліотечно-інформаційного співробітництва;
- специфіки розширення функцій бібліотек і проблем вирішення доступності до інформації та бібліотечних ресурсів в умовах переходу до суспільства знань;
- сутності бібліотечно-інформаційної політики з огляду на забезпечення інтелектуальної свободи та доступності до інформації;
- сучасних підходів до міжнародного бібліотечного співробітництва на основі принципу вільного доступу та обміну інформацією;
- системи національної бібліографії як важливої умови функціонування міжнародних бібліотечно-інформаційних програм та проектів;
- діяльності міжнародних професійних об'єднань в контексті участі у міжнародних бібліотечно-інформаційних програмах та проектах;
- ролі і місця України в розвитку міжнародних бібліотечно-інформаційних програм та проектів.

2. Вміння

- визначати сучасні підходи до міжнародного бібліотечного співробітництва на основі принципу вільного доступу та обміну інформацією;
- аналізувати інформаційно-бібліотечну політику з огляду на забезпечення інтелектуальної свободи;
- визначати особливості міжнародних бібліотечно-інформаційних програм;
- застосовувати основні принципи діяльності міжнародних професійних об'єднань в контексті участі у міжнародних бібліотечно-інформаційних програмах та проектах;
- визначати цілі і завдання міжнародних програм УБО, МАРК, НАТІС, ЮНІСІСТ та ін.;
- здійснювати пошук інформації в інформаційних системах і мережах;
-

- ефективно використовувати рекомендації та досвід міжнародних і національних бібліотечних об'єднань для покращання доступу до інформації в бібліотеках.
-
- 3. *Володіння навичками*
- проведення наукових досліджень;
- критичного мислення та прийняття відповідальних рішень та ініціативної поведінки;
- аналізу міжнародних бібліотечно-інформаційних програм і проектів;
- узагальнення та синтезу отриманої інформації;
- управління інформацією;
- оцінки та забезпечення якості виконання науково-дослідної роботи.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати теоретичні основи та визначення базових понять і основних термінів, які розкривають теоретичні та практичні аспекти наукових досліджень	Лекції	Опитування, перевірка виконання завдань	20%
1.2.	Знати сучасних підходів до міжнародного бібліотечного співробітництва на основі принципу вільного доступу та обміну інформацією	Лекції	Опитування, перевірка виконання завдань	10%
2.1	Вміти визначати сучасні підходи до міжнародного бібліотечного співробітництва на основі принципу вільного доступу та обміну інформацією;	Лекції	Опитування	10%
2.2	Вміти визначати особливості міжнародних бібліотечно-інформаційних програм і проектів	Лекції	Опитування, перевірка виконання завдань	10%
3.1.	Вміти визначати цілі і завдання міжнародних програм УБО, МАРК, НАТІС, ЮНІСІСТ та ін.	Лекції	Опитування	15%
3.2	Застосовувати основні принципи діяльності міжнародних професійних об'єднань в контексті участі у міжнародних бібліотечно-інформаційних програмах та проектах;	Лекції	Опитування	15%
4.1	Застосовувати отримані знання; оволодіти навичками критичного мислення та прийняття відповідальних рішень та ініціативної поведінки	Підготовка презентацій	Диф.залик	20%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (не обов'язково для вибіркових дисциплін які не входять до блоків спеціалізації)

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	2.1	4.1	4.2
Програмні результати навчання (назва)					
Здатність до використання різноманітних методів, інформаційних та комунікативних технологій для ефективного спілкування на професійному рівні	ПРН 2				
Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з інформаційних ресурсів, різних джерел (електронних, письмових, архівних та усних) до виконання конкретних практичних завдань		ПРН 3			
Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області			ПРН 5		
Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, відповідально ставитися до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням норм професійної етики				ПРН 7	
Формулювати висновки та рекомендації щодо наукового та практичного використання здобутих результатів					ПРН 8

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, відповідально ставитися до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням норм професійної етики.

7.Схема формування оцінки (згідно п.7 «Положення про організацію освітнього процесу в НАКККіМ» від 16 грудня 2015 р.)

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Контрольна робота з тем ЗР1* (тест):. — 10 балів/ 6 балів**.
2. Контрольна робота з тем ЗР2 (тест):— 10 балів/ 6 балів.
3. Самостійне завдання 1: РН 1.2. - 10 балів / 6 балів.
4. Індивідуальне завдання 2: РН 1.3. - 15 балів / 9 балів.
5. Оцінювання роботи під практичних занять (ЗР 1): -15 балів / 9 балів.
6. Оцінювання роботи під час практичних занять (ЗР 2): - 20 балів / 12 балів.
7. Підсумкова контрольна робота - 20 балів, 40 балів.

* ЗР – змістовий розділ.

** максимальний бал/ пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

- підсумкове оцінювання: екзамен (чи диференційований залік).

7.2 Організація оцінювання:

Контроль за якістю навчання студента здійснюється за 100-бальною системою. Загальну кількість балів студента формують семестрові бали, отримані з усіх тем згідно плану змістових розділів (бали, отримані за контрольні роботи (у формі тестування), презентації тощо; бали, отримані за виконання самостійних завдань; бали, отримані за роботу на семінарських заняттях, а також бали, які отримані за підсумкову роботу (залік).

Зразки тестових завдань для контрольних робіт, перелік самостійних завдань, питання та завдання підсумкової контрольної роботи є складовою у Навчально-методичному комплексі з даної дисципліни.

Зміст курсу поділений на три змістовні розділи. Кожний змістовий розділ включає в себе лекції, практичні завдання, самостійну роботу студентів, які завершуються контролем рівня

засвоєння якості програмного матеріалу відповідної частини курсу.

В два змістовні розділи: 1 (ЗР1) входять теми 1 - 6, у змістовий модуль 2 (ЗР2) – теми 7 – 12.

<u>Змістовий розділ 1</u>			<u>Змістовий розділ 2</u>			Підсумковий робота / екзамен
35 залікових балів (максимум)			45 залікових балів (максимум)			
Самостійна Робота (виконання індивідуального завдання)	Семінари чи практ. заняття	Контрольна робота	Самостійна Робота (виконання індивідуального завдання)	Семінари	Контрольна робота	
20 (максимум)	(максимум)	10 (максимум)	20 (максимум)	(максимум)	10 (максимум)	

Умовою допуску до екзамену є отримання студентом під час семестрового оцінювання не менше ніж 40 балів (*критично-розрахунковий мінімум*). При цьому обов'язковим є успішне складання контрольних робіт та виконання самостійних робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

При простому розрахунку отримаємо:

	Семестрова кількість балів	Підсумкова робота / залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	40	20	60
Максимум	60	40	100

У випадку відсутності здобувача вищої освіти з поважних причин відпрацювання та перездачі контрольних робіт здійснюються у відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу у НАКККіМ» від 16 грудня 2015 р.

Екзамен виставляється за результатами роботи впродовж усього семестру. Здобувач вищої освіти, який набрав суму залікових балів (60) має право, отримати підсумкову оцінку за залік за результатами контролю. Студенти, які набрали протягом семестру менше 60 балів обов'язково складають екзамен.

Присутність **всіх здобувачів вищої освіти** на екзамені є обов'язковим.

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за шкалою НАКККіМ (бали)	Оцінка за чотирибальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
74-81		C
64-73	Задовільно	D
60-63		E
35-59	Незадовільно	FX
1-34		F

8 Структура навчальної дисципліни. Тематичний план 14 занять

№ п/п	Номер і назва теми*	Кількість годин		
		лекції	практичні	Самостійна робота
Частина 1. Міжнародне бібліотечно-інформаційне співробітництво				
1.	Вільний доступ і обмін інформацією як умова міжнародного бібліотечно-інформаційного співробітництва	2		8
2.	Міжнародні професійні організації, що ініціюють розробку бібліотечно-інформаційних програм	2		6
3.	Національна бібліографія як важливий чинник розвитку міжнародних бібліотечно-інформаційних програм	2		8
4.	Напрямки діяльності ІФЛА (Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій та установ)	4		8
5.	Роль ЮНЕСКО в координації діяльності міжнародних бібліотечно-інформаційних організацій	4		6
6.	Європейське бюро бібліотечних, інформаційних та документаційних асоціацій Національна бібліографія як важливий чинник розвитку міжнародних бібліотечно-інформаційних програм	2		6
	Індивідуальна робота 1		1	2
	Контрольна робота з теми ЗМ1 (тест)			
Частина 2. Професійна етика бібліотекаря та роль бібліотечної громадськості в забезпеченні принципу інтелектуальної свободи				
7.	Реалізація програми УБО/ММ	2		6
8.	Міжнародний МАРК як основа всесвітнього обліку документів	2		6
9.	Міжнародні програми ЮНІСІСТ і НАТІС	4		8
10.	Онлайновий комп'ютерний бібліотечний центр - OCLC	2		6
11.	Європейська цифрова бібліотека	2		8
12.	Роль України в реалізації міжнародних бібліотечно-інформаційних програм та проектів	4		6
	Індивідуальна робота 2		1	2
	Контрольна робота з теми ЗМ2 (тест)			
	Всього:	32		86

*Примітка: слід зазначити також теми, винесені на самостійне вивчення

Загальний обсяг 120 год.¹, в тому числі (вибрати необхідне):

Лекцій –32 год.

Самостійна робота –86 год.

Загальна кількість годин, відведених на дану дисципліну згідно навчального плану.

9. Рекомендовані джерела:

Основні: (Базові)

1. Конституція України : офіц. вид. / Верховна Рада України. — К. : Парламентське вид-во, 2006. — 59с. — (Серія "Законодавство України").
2. Закон України «Про внесення змін до Закону України "Про інформацію" [Електронний ресурс]. – Доступ до документу : <http://www.nau.kiev.ua/index.php?page=hotline&file=354322-13012011-0.txt&code=2938-17>
3. Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 25 січ. 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - № 7. – Ст.45.
4. Закон України про внесення змін до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» // Бібл. планета. – 2009. - № 3. – С. 4-5.
5. Маніфест ІФЛА про Інтернет / пер. В. С. Пашкової. – 1 с. [Електронний ресурс] – Доступ до документу : <http://www.uba.org.ua/htdocs/modules/tinycontent/index.php?id=17>
6. Кодекс етики бібліотекаря: Затверджено конференцією Української бібліотечної асоціації 26 листопада 2013 р.. // Доступ до документу: https://ula.org.ua/fileadmin/uba_documents/others_documents/doc_for_ubadoc/Code_of_Professional_Ethics_2013_Edited_Nov26.pdf.
7. Загуменна В. Всесвітній бібліотечний та інформаційний конгрес: 69-а сесія Ради і Генеральна конференція ІФЛА / В. Загуменна, С. Барабаш // Бібліотечна планета. - 2003.-№4. - С. 25-26.
8. Загуменна В.В. Національна бібліотека Франції (Bibliothèque nationale de France) // Вісник книжкової палати. – 2008. - № 9. – С. 51-52.
9. Загуменна В.В. Національні бібліотеки Данії: враження від професійного візиту українських бібліотекарів // Бібліотечна планета. – 2008. - № 4. – С. 14-15.
10. Загуменная, В. В. Национальная библиография Украины: минувшее десятилетие (1994- 2004 гг.) [Текст] / В.В. Загуменная // Научные и технические библиотеки.–2006.–№ 3.– С. 26 -31.
11. Пашкова В.С., Пашков О.М. Інтелектуальна свобода та доступність інформації в демократичному суспільстві. Етика бібліотечного працівника: **посібник для бібліотекарів...** / УБА. Центр безперервної інформаційно-бібліотечної освіти. Головний тренінговий центр для бібліотекарів. - К., 2013. - 96 с.
12. Прокопенко, Л. Джерельна база дослідження діяльності ІФЛА /Л. Прокопенко // Вісник Кн. палати.–2003.– № 7.–С. 14-16.

Додаткові

13. Загуменна В.В. Адвокація: представлення інтересів бібліотек: посіб. для бібліотекарів за прогр. підвищення кваліфікації / Укр. бібл. асоц., Нац. акад. кер. кадрів культури і мистець., Центр безперерв. інформ.-бібл. освіти, Голов. тренінгов.центр для бібліотекарів. – К.: „Самміт-Книга”, 2013. – 80 с.
14. Омельчук В. Національна бібліографія України: тенденції розвитку, проблеми розробки //Бібліотечний вісник.-1995.-№5.-С.1-13.
15. Онлайн-комп'ютерний бібліотечний центр - OCLC.Краткий очерк/ /Научные и технические библиотеки. Специальный выпуск.-1995.-С.84-103.
16. Пашкова В. Двадцять років програм бібліотечних обмінів із США // Бібл. Планета. – 2005. - № 1. С. 14-15.
17. Пашкова В.С., "Глобальна інформація для кожного читача": щорічна конференція Американської бібліотечної асоціації/ В.В. Загуменна //Вісник книжкової палати.-1998.-№2.-С.27-28.
18. Пашкова В. Електронні ресурси, доступні для всіх: проект Посольства США В Україні «Інтернет для читачів публічних бібліотек» // Бібл. планета. – 2003. - № 4. – С. 20-21.

19. Пашкова В. С. Бібліотеки і реалізація порядку денного ООН до 2030 р.// Бібліотечна планета. – 2017. - № 1. С. 6-9.
20. Пашкова В. С. Національні бібліотечні асоціації, 1876–2008 : монографія. – Х. : Акта, 2009. – 336 с.
21. Пашкова В.С. Українська бібліотечна асоціація: аналіз реалізації стратегічних напрямів розвитку в 2006-2009 роках / В. С. Пашкова // Вісн. Кн. палати. – 2010. – № 2. – С.19-25.
22. Українська бібліотечна асоціація на Конференції ІФЛА [Електронний ресурс].- Доступ до документу: <http://www.uba.org.ua/htdocs/modules/news/article.php?storyid=436>
23. Ярошенко Т.О. Бібліотеки України за відкритий доступ до знань! // Бібл. форум України. – 2009. - №3. Або: Те саме: [Електронний ресурс]. – Доступ до документу:
24. Ярошенко Т. Європейська цифрова бібліотека // Бібл. Планета. – 2009. -№ 1. – С. 41.

Посилання на електронні ресурси, на яких розміщено додаткову інформацію щодо дисципліни — повний змістовний матеріал для підсумкового контролю (тести, питання, завдання тощо)- приклади контрольних і екзаменаційних завдань, змістовне тематика рефератів, методичні вказівки по виконанню практичних лабораторних/творчих робіт, тощо).

<http://www.nakkkim.edu.ua/nauka/93-vidannya-akademij> - Національна академія керівних кадрів культури мистецтв;

<http://library.nakkkim.edu.ua> - електронний каталог Національної академії керівних кадрів культури мистецтв.

<http://nbuv.gov.ua> - Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського;

<http://nplu.org/> - Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого.

<http://ula.org.ua/> - Українська бібліотечна асоціація.